

Toelichting indexen

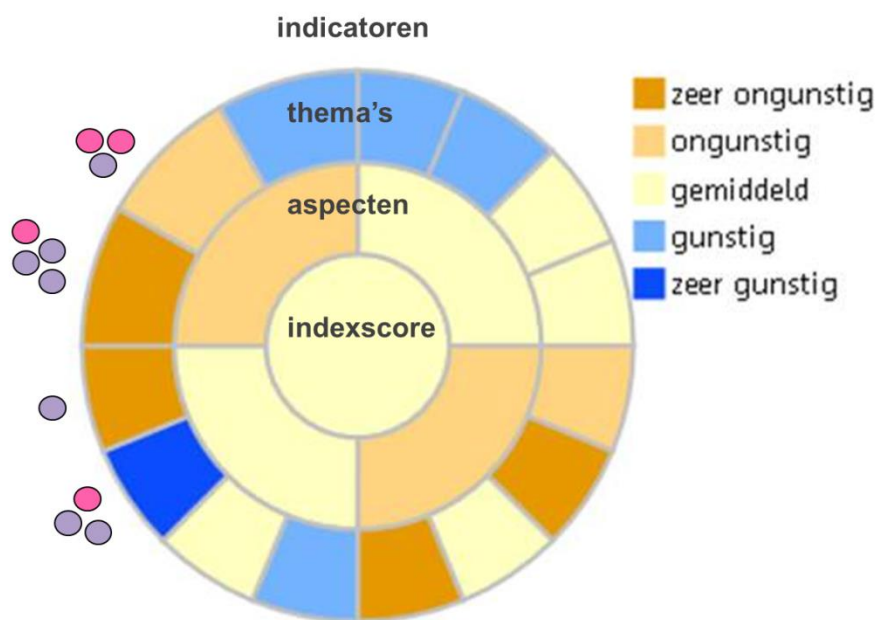
Een index geeft weer hoe een gebied het doet op verschillende onderwerpen, in vergelijking met het gemiddelde van Zwolle. Ook kan een index worden gebruikt om te laten zien hoe Zwolle of een gebied zich ontwikkeld heeft in vergelijking met een eerder jaar. Een index geeft geen verklaring voor het beeld dat wordt geschetst. In de indexen gebruiken we onderzoeksuitkomsten van het Buurt-voor-Buurt Onderzoek (subjectieve gegevens), maar ook andere (veelal objectieve) gegevens, bijvoorbeeld uit kernregistraties van de gemeente of van andere partijen (zoals CBS, UWV, politie).

Een index is opgebouwd uit verschillende lagen, die van buiten naar binnen worden berekend.

- De buitenste laag bevat de thema's. Een thema is opgebouwd uit verschillende indicatoren. Dat kunnen objectieve of subjectieve indicatoren zijn, of een combinatie ervan. Voor alle indicatoren zijn afzonderlijke indexscores berekend. Het gemiddelde van de indexscores van indicatoren binnen een thema, is de themascore.
- De volgende laag in de index betreft de aspecten. De score van een aspect is het gemiddelde van de scores van de thema's die onder het aspect hangen.
- De totaalscore van de index (de cirkel in het midden van het taartdiagram) wordt bepaald door het gemiddelde te nemen van de scores van de aspecten.

We maken gebruik van een taartdiagram om de ontwikkeling van Zwolle (of wijk of buurt) of de stand van een wijk of buurt ten opzichte van het gemiddelde van Zwolle te laten zien. Hieronder een voorbeeld van een taartdiagram dat de stand van een gebied ten opzichte van Zwolle weergeeft.

Figuur 1: Opbouw van een index

In het bovenstaande taartdiagram geeft de kleur van een thema, aspect en totale indexscore aan hoe een wijk of buurt ervoor staat ten opzichte van Zwolle gemiddeld. Voor het tonen van de stand van een gebied ten opzichte van het gemiddelde van Zwolle gebruiken we de kleuren oranje, licht oranje, geel, lichtblauw en donkerblauw (van zeer ongunstig naar zeer gunstig).

De index is waarde vrij: een oranje of blauwe kleur betekent niet automatisch dat een gebied het slecht of goed doet, maar alleen dat het ongunstiger of gunstiger is dan Zwolle gemiddeld. Wanneer een thema, aspect of totaalscore minimaal 10 respectievelijk 30 indexpunten afwijkt van de score van Zwolle gemiddeld op dat vlak, uit zich dat in een afwijkende kleur (anders dan geel).

In een taartdiagram dat de ontwikkeling laat zien, gebruiken we de kleuren rood, oranje, geel, lichtgroen en donkergroen (van sterk negatieve naar sterk positieve ontwikkeling). Ook hier geldt dat bijvoorbeeld een oranje kleur niet hoeft te betekenen dat het slecht gaat, maar alleen dat iets is achteruitgegaan.

Om de ontwikkeling van indexen in beeld te brengen, worden de indexscores van verschillende jaren naast elkaar gezet. Het jaar 2014 is het basisjaar¹. In dat jaar hebben alle indexcijfers de basisscore 100. Dat geldt voor de indicatoren, en daarmee dus ook voor de thema's, aspecten en de totale index. Wanneer het indexcijfer in 2018 hoger is dan in 2014, wijst dat op een vooruitgang op het betreffende gebied. Een voorbeeld: in de veiligheidsindex is het aspect 'geregistreerde criminaliteit en overlast' opgenomen. Wanneer de score van dit aspect hoger wordt, betekent dit dat er minder sprake is van geregistreerde criminaliteit en overlast. Wanneer een thema, aspect of totaalscore minimaal 10 respectievelijk 30 indexpunten is gestegen of gedaald, resulteert dat in een wijziging van kleur.

Bij een index is de essentie dat er een aantoonbare samenhang is tussen indicatoren, thema's en aspecten. Het één kan je niet los zien van het ander. Vaak is er sprake van een causale relatie. Het is dus geen platte optelsom van een aantal indicatoren, maar een samenhang van de verschillende aspecten.

In de rapportage van het Buurt-voor-Buurt Onderzoek 2018 gebruiken we vier indexen:

- leefbaarheidsindex
- veiligheidsindex
- fysieke index
- sociale index.

¹ Dit geldt niet voor de fysieke index. Deze index is in 2016 voor het eerst ontwikkeld; het jaar 2016 is bij deze index het basisjaar.